

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

21 janvier 2020

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code d'instruction criminelle
en ce qui concerne
l'utilisation du polygraphe**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 55 0577/ (2019/2020):

- 001: Proposition de loi de Mme Gabriëls, M. Lachaert et Mme Liekens.
- 002 à 004: Modification auteur.
- 005: Amendements.
- 006: Rapport de la première lecture.
- 007: Articles adoptés en première lecture.
- 008: Amendement.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

21 januari 2020

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Wetboek
van strafvordering wat het gebruik
van de polygraaf betreft**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 55 0577/ (2019/2020):

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Gabriëls, de heer Lachaert en mevrouw Liekens.
- 002 tot 004: Wijziging indiner.
- 005: Amendementen.
- 006: Verslag van de eerste lezing.
- 007: Artikelen aangenomen in eerste lezing.
- 008: Amendement.

01377

N° 11 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 3

Dans l'article 112*duodecies*, § 3, alinéa 1er, proposé, insérer les mots “, le procureur fédéral et le procureur général” après les mots “juge d'instruction”.

JUSTIFICATION

Le procureur du Roi ou le juge d'instruction ne sont pas les seuls à pouvoir être chargés de mener respectivement une information ou une instruction. Dans certains cas, le procureur fédéral et le procureur général peuvent également mener l'enquête. Dans cette optique, il est souhaitable de modifier en ce sens l'article 3 de la proposition de loi à l'examen.

Nr. 11 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 3

In het voorgestelde artikel 112*duodecies*, § 3, eerste lid, na het woord “onderzoeksrechter” de woorden “de federale procureur en procureur generaal” invoegen.

VERANTWOORDING

Niet alleen de procureur des Konings of de onderzoeksrechter kunnen belast zijn met het voeren van een respectievelijk opsporingsonderzoek, dan wel gerechtelijk onderzoek. Ook de federale procureur alsmede de procureur generaal kunnen in bepaalde gevallen het onderzoek leiden. In die optiek is het wenselijk om artikel 3 van dit wetsvoorstel in die zin aan te passen.

Marijke DILLEN (VB)
Katieen BURY (VB)

N° 12 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 3

Compléter l'article 112duodecies, § 3, alinéa 1er, proposé par les mots „, indicateurs et repentis”.

JUSTIFICATION

Dans le cadre d'une enquête pénale, des informations sont parfois fournies par des indicateurs et/ou des repentis. Le contenu des informations fournies peut parfois être essentiel et déterminant pour la suite de l'enquête. Il doit dès lors également être possible de soumettre les indicateurs et les repentis aux dispositions de la proposition de loi à l'examen.

Nr. 12 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 3

Het voorgestelde artikel 112duodecies, § 3, eerste lid, aanvullen met de woorden „, tipgevers en spijtontanten”.

VERANTWOORDING

Bij het voeren van een strafrechtelijk onderzoek wordt in sommige gevallen informatie aangeleverd door tipgevers en/of spijtontanten. De inhoud van de geleverde informatie kan soms van groot belang zijn en bepalend zijn voor het verdere verloop van het onderzoek. Derhalve moet het tevens mogelijk zijn om tipgevers en spijtontanten onderhevig te maken aan de bepalingen van voormeld wetsvoorstel.

Marijke DILLEN (VB)
Katie BURY (VB)

N° 13 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 3

Dans l'art. 112duodecies, § 3, alinéa 2, proposé, remplacer les mots “ou le juge d'instruction” par les mots „le juge d'instruction, le procureur fédéral ou le procureur général”.

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 11.

Nr. 13 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 3

In het voorgestelde 112duodecies, § 3, tweede lid, na het woord “onderzoeksrechter” de woorden “de federale procureur of de procureur generaal.” invoegen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 11.

Marijke DILLEN (VB)
Katileen BURY (VB)

N° 14 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 14

Dans l'art. 112duodecies, § 3, alinéa 2, proposé, après les mots “Cette décision est motivée”, insérer les mots “et n'est pas susceptible d'appel”.

JUSTIFICATION

L'article 3, § 3, alinéa 2, dispose que la demande des personnes mentionnées à l'article 3, § 3, alinéa 1er, de se soumettre à un test polygraphique peut être rejetée, selon le stade de l'instruction, par le procureur du Roi ou par le juge d'instruction. Cette décision est motivée.

Il serait préférable d'également préciser si cette décision est susceptible d'appel ou non et, dans l'affirmative, sous quelle forme et dans quel délai.

Dès lors que le procureur du Roi ou le juge d'instruction, selon le stade de l'instruction, peuvent, par courrier motivé, rejeter la demande d'un test polygraphique, il ne semble pas opportun de prévoir une possibilité d'appel contre cette décision. L'instance qui serait compétente pour statuer sur cet appel pourrait en effet renvoyer *pro forma* au même stade pour rejeter l'appel.

Nr. 14 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 14

In het voorgestelde artikel 112duodecies, § 3, tweede lid, na de woorden “Deze beslissing wordt met redenen omkleed” de volgende woorden invoegen: “en is niet vatbaar voor hoger beroep”.

VERANTWOORDING

Zoals vermeld in artikel 3, § 3, tweede lid, kan het verzoek van de in artikel 3, § 3, eerste lid, vermelde personen tot het afleggen van een polygraaftest, door de procureur des Konings of onderzoeksrechter, naargelang de stand van het onderzoek, worden afgewezen. Deze beslissing wordt met redenen omkleed.

Het dient de voorkeur te genieten tevens te bepalen of er tegen deze beslissing al dan niet hoger beroep kan worden aangetekend, en voor zover dit het geval zou zijn: op welke wijze en binnen welke termijn.

Aangezien de procureur des Konings of onderzoeksrechter middels een gemotiveerd schrijven, naar de stand van het onderzoek kunnen verwijzen om het verzoek tot afleggen van een polygraaftest af te wijzen, lijkt het niet opportuun om tegen deze beslissing een beroeps mogelijkheid te voorzien. De instantie die bevoegd zou zijn om zich over het hoger beroep uit te spreken zou immers pro forma kunnen verwijzen naar dezelfde stand van zake van het onderzoek om het hoger beroep af te wijzen.

Marijke DILLEN (VB)
Katieleen BURY (VB)

N° 15 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 3

Compléter l'article 112duodecies proposé par ce qui suit:

“À l’expiration d’un délai de six mois, à compter de la date de la décision initiale ou précédente rendue par le procureur du Roi ou le juge d’instruction quant au rejet de la demande de procéder à un test polygraphique, les personnes mentionnées au § 3, alinéa 1er, peuvent adresser une nouvelle demande au procureur du Roi ou au juge d’instruction. Si le procureur du Roi ou le juge d’instruction avait omis de répondre à la demande initiale ou précédente, le délai de six mois prend cours un mois après l’envoi de la demande initiale ou précédente au procureur du Roi ou au juge d’instruction.”.

JUSTIFICATION

Ce n'est pas parce que la demande d'un test polygraphique a été rejetée par le procureur du Roi ou le juge d'instruction au cours de l'instruction et compte tenu du stade de l'instruction que ce rejet doit être définitif.

Certains facteurs ou développements observés dans le cadre de l'instruction qui empêchaient *a priori* d'accéder à la demande peuvent avoir évolué, de sorte que le motif de rejet n'existe plus.

Sous cet angle, il peut être opportun d'offrir aux personnes visées au § 3, alinéa 1er, dont la demande a été rejetée, la possibilité d'adresser une nouvelle demande à l'expiration d'un délai de six mois, à compter de la précédente décision de rejet du procureur du Roi ou du juge d'instruction. Si le procureur du Roi ou le juge d'instruction devait n'a pas répondu à la première demande ou à la précédence demande, le délai de six mois peut prendre cours un mois après l'envoi de la

Nr. 15 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 3

Het voorgestelde artikel 112duodecies aanvullen met de volgende twee zinnen:

“Na het verstrijken van een periode van 6 maanden, te rekenen van de datum van de initiële, dan wel vorige beslissing van de procureur des konings of onderzoeksrechter omtrent de afwijzing van het verzoek tot afleggen van een polygraaftest kunnen de personen vermeld in § 3, eerste lid een hernieuwde aanvraag richten tot de procureur des konings of onderzoeksrechter. Indien de procureur des konings of onderzoeksrechter zou nagelaten hebben te antwoorden op het initiële dan wel vorige verzoek tot aanvraag neemt de termijn van 6 maand aanvang één maand nadat het initiële dan wel vorige verzoek aan de procureur of onderzoeksrechter werd gericht.”.

VERANTWOORDING

Het is niet omdat de vraag tot het afleggen van een polygraafonderzoek tijdens het onderzoek en gelet op de stand van het onderzoek negatief wordt beoordeeld door de procureur des konings of onderzoeksrechter, dat dit blijvend hoeft te zijn.

Bepaalde factoren of evoluties binnen het onderzoek op grond waarvan er *a priori* geen toestemming kon worden verleend kunnen zijn geëvolueerd waardoor desbetreffende weigeringsgrond niet meer vorhanden is.

Om die reden kan het aangewezen zijn de personen vermeld onder artikel 3, § 3, eerste lid, wiens verzoek werd afgewezen, de mogelijkheid te bieden een hernieuwde aanvraag te laten richten, na het verstrijken van een periode van zes maanden, te rekenen van de datum van de vorige beslissing omtrent de afwijzing van de procureur des konings of onderzoeksrechter. Indien de procureur of onderzoeksrechter niet zou hebben geantwoord op het eerste dan wel vorige verzoek

demande initiale ou précédente au procureur du Roi ou au juge d'instruction.

kan de termijn van zes maanden aanvang nemen één maand nadat het initiële dan wel vorige verzoek aan de procureur of onderzoeksrechter werd gericht.

Marijke DILLEN (VB)
Katileen BURY (VB)

N° 16 DE MMES DILLEN ET BURY

Art. 3

Dans l'article 112duodecies, § 3, proposé, compléter l'alinéa 3 par le tiret suivant:

“— personnes souffrant d'une maladie cardiaque, présentant des symptômes de paralysie ou souffrant d'un trouble respiratoire.”

JUSTIFICATION

Le paragraphe 3, alinéa 3, définit les catégories de personnes qui ne peuvent pas être soumises à un test polygraphique.

Il mentionne en particulier:

- les femmes enceintes;
- les mineurs de moins de seize ans;
- les mineurs ayant atteint l'âge de seize ans accomplis qui ne l'acceptent pas ou dont l'avocat oppose un refus. Lorsqu'il prend cette décision, le mineur doit toujours être assisté de son avocat;
- toute personne dans les quarante-huit heures à compter de sa privation de liberté effective.

Le § 5 prévoit que toute personne qui sera soumise à un test polygraphique pourra, préalablement à ce test, faire l'objet d'un test de dépistage d'alcool, de drogues ou de médicaments et d'un examen psychologique ou psychiatrique.

Le § 3, alinéa 3, précité ne mentionne toutefois pas les personnes atteintes d'une affection physique ou médicale dont les effets peuvent avoir une certaine incidence sur les résultats du test polygraphique.

Pour cette catégorie de personnes, un examen médical ne figure pas non plus parmi les possibilités prévues au § 5, alinéa 1er.

Il est défendable d'ajouter également les personnes souffrant d'une maladie cardiaque, présentant des symptômes de paralysie ou souffrant d'un trouble respiratoire à la catégorie de personnes qui ne peuvent pas être soumises à un test

Nr. 16 VAN DE DAMES DILLEN EN BURY

Art. 3

In het voorgestelde artikel 112duodecies, het derde lid aanvullen met het volgende streepje:

“— personen die lijden aan een hartziekte, verlamningsverschijnselen of een stoornis van het ademhalingsstelsel.”

VERANTWOORDING

Paragraaf 3, derde lid, bepaalt de categorieën van personen waarvan geen polygraftest kan worden opgenomen.

In het bijzonder worden vermeld:

- zwangere vrouwen;
- minderjarigen beneden de leeftijd van 16 jaar;
- minderjarigen, ouder dan 16 jaar, die zelf niet met de test instemmen of wier advocaat weigert. De minderjarige moet bij het nemen van deze beslissing steeds worden bijgestaan door een advocaat;
- personen binnen de 48u te rekenen vanaf de effectieve vrijheidsberoving.

In artikel 3, § 5, wordt bepaald dat voorafgaand aan elke polygraftest een alcohol-, drugs-, of geneesmiddelentest en psychologisch of psychiatrisch onderzoek kan gebeuren van de personen die aan de test zullen onderworpen worden.

Personen met een fysische dan wel medische aandoening waarvan de gevolgen van hun ziekte een bepaalde weerslag kunnen hebben in de resultaten van de polygraftest worden evenwel niet vermeld in voormeld artikel 3, § 3, derde lid.

Evenmin behoort voor deze categorie van personen een medisch onderzoek tot de mogelijkheden zoals vermeld in artikel 3, § 5, eerste lid.

Het is verdedigbaar dat mensen met een hartafwijking, een stoornis aan het ademhalingsstelsel of bepaalde verlammingverschijnselen eveneens aan de categorie van personen worden toegevoegd waarvan geen polygraftest kan worden

polygraphique. Les affections médicales précitées ont en effet un impact direct sur les enregistrements effectués lors de la réalisation d'un test polygraphique.

Étant donné que les affection médicales précitées ne sont pas toujours perceptibles à l'œil nu, elles peuvent échapper à l'application du paragraphe 5, alinéa 2 (selon lequel le polygraphiste peut mettre fin au test à tout moment s'il doute de la santé ou de l'état mental ou physique de l'intéressé), et les personnes concernées doivent bénéficier d'un statut d'exception distinct.

afgenomen. Voormelde medische aandoeningen hebben immers direct gevolg op de diverse registraties die worden verricht bij het afnemen van de polygraftest.

Aangezien voormelde medische aandoeningen niet altijd met het blote oog waarneembaar zijn, kunnen ze ontsnappen aan de toepassing van artikel 3§ 5 2de lid (dat bepaalt dat de polygrafist te allen tijde de test kan *stoppen* indien hij twijfelt over de psychische of fysische gezondheid of toestand van de betrokkenen) en dienen ze een apart uitzonderingsstatuut te genieten.

Marijke DILLEN (VB)
Katileen BURY (VB)

N° 17 DE MME ZANCHETTA ET M. AOUASTI

Art. 3

Remplacer le § 4de l'article 112*duodecies* proposé par ce qui suit:

“§ 4. Le test polygraphique doit être effectué sur une base volontaire. Le test peut être interrompu à tout moment. Le refus d'y participer ou une demande d'interruption du test ne produit aucun effet juridique.”.

JUSTIFICATION

Cet amendement vise à prévoir les conséquences juridiques d'une demande d'interruption. En effet, le texte initial prévoit qu'aucun effet juridique n'est lié au refus, mais il convient également de le prévoir pour une demande d'interruption.

Il est en effet important que, lorsque la personne soumise au test polygraphique décide de refuser ou de suspendre le test, cet élément ne puisse être invoqué ni retenu comme un élément de suspicion ou de culpabilité à son encontre.

Laurence ZANCHETTA (PS)
Khalil AOUASTI (PS)

NR. 17 VAN MEVROUW ZANCHETTA EN DE HEER AOUASTI

Art. 3

Het voorgestelde artikel 112*duodecies*, § 4, vervangen door wat volgt:

“§ 4. Het afleggen van de polygraaftest dient vrijwillig te gebeuren. De test kan te allen tijde worden onderbroken. De weigering aan de test deel te nemen of de vraag de test stop te zetten heeft geen enkel rechtsgevolg.”.

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe de rechtsgevolgen te bepalen ingeval iemand vraagt de test stop te zetten. In de oorspronkelijke tekst staat dat een weigering tot deelname “geen rechtsgevolgen met zich meebrengt”, maar zulks dient ook te worden bepaald met betrekking tot de vraag om de test stop te zetten.

Het is immers belangrijk dat de weigering om een polygraaftest te ondergaan of het verzoek om die test stop te zetten, niet kan worden aangevoerd dan wel in aanmerking genomen als een element dat de betrokken verdacht of schuldig maakt.